

**‘Groepen
hangjongeren
zullen er altijd zijn’**

Ze mogen van haar best op straat bij elkaar komen, dat verlevendigt zelfs het straatbeeld. Zo lang ze zich maar gedragen. Rinske Jalmous, gemeenteambtenaar in Utrecht werkt al 25 jaar met hangjongeren. 'Jongeren zijn er nu eenmaal, die mogen ook hun plek hebben in de samenleving.'

Meer dan ooit zijn hangjongeren in het nieuws. Ze intimideren voorbijgangers, zorgen voor overlast en vernielen publiek bezit, maar ze horen ook bij de samenleving.

Tekst pieter.verbeek@rePublic.nl

Beeld Xxx

.....

'Als je ze zo benadert, wordt het natuurlijk nooit wat', antwoordt Jalmous resoluut op de vraag of rondhangende jongeren nu echt zo'n plaag zijn voor de samenleving, als media en overheden wel eens doen geloven. 'Soms werkt een groep die bij elkaar hangt intimiderend. Terwijl de jongeren in feite niets doen, heeft het een negatief effect.' Als projectleider is Jalmous in Utrecht verantwoordelijk voor de uitvoering van de Aanpak Overlastgevende en Criminele Jongeren. 'De zwaardere categorie', verduidelijkt ze. Bij deze groepsaanpak werken politie, welzijn en gemeente samen om per groep de jongeren op het rechte pad te krijgen.

Vertonen zij dan ook wel eens crimineel gedrag?

'Ja hoor, vooral de leiders van deze groepen. Soms doen ze dat uit pure verveling. Rondhangen rond een winkelcentrum en met hun scooters voor overlast zorgen. Maar soms is er ook sprake van georganiseerde criminaliteit en ernstige overlast, zoals auto-inbraken en intimiderend gedrag van jongeren.'

Heb je de jongeren in de loop der jaren zien veranderen?

'Erg veel zijn ze niet veranderd. Op zich hebben we altijd groepen jeugd op straat gehad natuurlijk. Wat je wel ziet, is dat ze steeds jonger worden. En het verhardt. De straat wordt steeds meer hun wereld. Ze komen steeds vaker los van het gezin te staan. Tegelijkertijd zie je meer schooluitval en daardoor meer uitzichtloosheid dan een paar jaar geleden. De normen vervagen en dat uit zich dan meer in kleine criminaliteit. In de samenleving zie ik de polarisatie tussen bevolkingsgroepen groeien. De negatieve beeldvorming, vooral in de media, werkt stigmatiserend en maakt dat Marokkaanse jongeren zich steeds minder verbonden voelen met de Nederlandse maatschappij.'

Een kwart eeuw werken met moeilijke jongens op straat heeft geen diepe sporen op haar rustige vriendelijke gezicht achtergelaten. Werken met jongeren vindt ze nog steeds een uitdaging. In 1984 begon ze als welzijnswerker in Amsterdam. Ze werkte bij verschillende instanties, waaronder het Meldpunt Discriminatie. 'Ik heb daar veel dingen gezien waar allochtone jongeren tegen aan lopen. Kijk alleen al eens op de arbeidsmarkt. Daar raak je wel betrokken van.' Allochtone jongeren kregen haar interesse en in 2001 kwam Jalmous voor het eerst als ambtenaar in contact met de voornamelijk Marokkaanse hangjongeren in de Amsterdamse wijk De Baarsjes.

Het netwerk van Rinske Jalmous
Projectleider Overlastgevende en
Criminele Jeugd

Over wat voor jongeren hebben we het nu eigenlijk?

'Allereerst zijn het vooral jongens. De groepen zijn een doorsnede van de bevolking, dus het type hangjongere varieert heel erg per wijk. Kijk je naar Kanaleneiland, dan is het logisch dat de meeste hangjongeren daar van Marokkaanse afkomst zijn. Over het algemeen zijn het lager opgeleide jongens zonder werk in een uitzichtloze positie. Maar soms gaat het ook het om jongeren die VWO doen, veel perspectief hebben, maar die in hun vrije tijd gewoon etters zijn.'

Jose Manshanden
Directeur Dienst
maatschappelijke
Ontwikkeling

Lara van der Vossen
beleidsmedewerker
politie

Sietske Jonkers
Beleidsmedewerker
Openbare Orde en Veilig-
heid

Annette de Graaf
Projectleider jeugd-
adviesteam GG & GD

**Agnes van den An-
del en Marika de Boer**
Coördinatoren indivi-
duële aanpak Overlast

George Spier
coördinator gebieds-
managers

Martin Wisselink
beleidsmedewerker
jeugd en Veiligheid

Esther Jongeneel
ketenmanager Veilig-
heidshuis Utrecht

Abdeljalil Mouchtari
Projectleider voorkomen
criminaliteit
Marokkaanse Jeugd

'Xxx'

WIE Rinske Jalmous, 51 jaar, geboren in Amsterdam, getrouwd, twee kinderen

OPLEIDING HBO Maatschappelijk werk (Hogeschool Amsterdam), Etnische Studies & Minderheidsvraagstukken (VU)

HUIDIGE BAAN projectleider Aanpak Overlastgevende en Criminele Jongeren in Utrecht

VORIGE BAAN Projectleider Voorkomen Criminaliteit Marokkaanse Jeugd

Wat heb je met Marokkaanse jongeren?

'Mijn partner is Marokkaans en je kunt wel zeggen dat Marokko daardoor mijn tweede land is geworden. Ik weet wat er speelt in deze groep, ik ken de cultuur en problematiek van dichtbij. Ik kan me daarom beter verplaatsen in de problemen van Marokkaanse jongeren. Tegelijkertijd kan ik ook vanuit het Nederlandse oogpunt naar problemen kijken. Dat heeft zeker een meerwaarde in mijn werk.'

Dus je bent eigenlijk een vertaler van cultuur?

'Ja. Eigenlijk wel een beetje. Ik kan gemakkelijk schakelen tussen de twee oogpunten. Ik kan de standpunten beter overbrengen tussen de Marokkaanse jongeren en de partners in het veld, zoals politie en welzijn.'

Hoe precies?

'Wat ik van binnenuit beter kan aanvoelen neem ik mee in de uitvoering van het beleid. Wat spreekt de jongeren het meest aan? Belangrijk is bijvoorbeeld dat we de Marokkaanse jongens niet in een slachtofferrol plaatsen. Dat werkt alleen maar stigmatiserend. Ze voelen zich dan gediscrimineerd en gaan zich afzetten tegen alles wat Nederlands is. Hoe meer ze zich afzetten, hoe meer status ze op straat krijgen. Dat moeten we voorkomen. Hoe? Door hun ouders erbij te betrekken en de jongeren toekomstperspectief te bieden.'

Word je er nooit moedeloos van dat er telkens weer een nieuwe generatie hangjongeren klaarstaat?

'Er komen inderdaad steeds weer nieuwe groepen bij. Wat me drijft is dat het zo ontzettend boeiend is om met jongeren te werken. Je wilt iets voor hen bereiken, een vooruitgang, en tegelijkertijd de overlast voor hun omgeving beperken. Dat is heel uitdagend. Soms denk ik wel eens dat we geen stap verder komen, omdat we dezelfde discussies blijven voeren op het gebied van integratie. Moeten we de allochtone jongeren en ouders in het Nederlands benaderen of niet? Moet je wel of niet met een tolk werken?'

Ook in Utrecht is een groot deel van de jongeren op straat van Marokkaanse afkomst:

de helft van de in totaal zeshonderd overlastgevende en criminele jongeren. Veel in het nieuws was vooral de wijk Kanaleneiland, waar de gemeente zelfs een samscholingsverbod instelde. De maatregelen van de afgelopen jaren hebben de jongeren onvoldoende bereikt, zo concludeerde het college vorig jaar. Met de nieuwe groepsaanpak moet dat anders. Zoals in het veiligheidshuis. Hierin werken politie, justitie, gemeente, jeugdzorginstellingen en kinderscherming fysiek op één plek samen. Door de korte lijnen kan informatie snel worden gedeeld.

Helemaal naar de smaak van Jalmous: 'Jongeren mogen op straat hangen als ze maar geen overlast veroorzaken. Je moet het wel kunnen handhaven. Daar waar het nodig is, moet je ingrijpen. Niet zomaar, je moet maatwerk leveren. Alle jongeren in de groepen krijgen een plan van aanpak met daarin naast eventuele justitiële maatregelen ook een zorgaanbod. Zo werken we ook aan de achterliggende oorzaken van overlastgevend gedrag. Natuurlijk proberen we de verantwoordelijkheid ook bij hen neer te leggen. We luisteren naar ze als ze iets willen of nodig hebben. Voorwaarde is dat ze stoppen met de overlast.'

Loop je nu ook wel eens tegen iets aan dat maar niet wil lukken bijvoorbeeld?

'Het blijft lastig om jongeren te bereiken met voorzieningen. In Kanaleneiland zijn er echt wel voorzieningen voor de jeugd. Ze kunnen gratis voetballen of Thai boksen. Maar op de een of andere manier krijg je ze daar niet allemaal naar toe.'

Wat vind je nu echt een succesvolle aanpak?

'Het meer betrekken erbij van de omgeving van de Marokkaanse jongeren en ze zo ondersteuning te laten krijgen vanuit eigen cultuur en achtergrond. Hoe doe je dat? Een voorbeeld daarvan hebben we hier in Utrecht gehad, in de vorm van een proefproject met Marokkaanse oudercoaches. Die hebben we ingezet om ouders van jongeren met een taakstraf op de zitting te krijgen. Dat gebeurde namelijk daarvoor haast nooit. Uiteindelijk is 95 procent van die ouders toch komen opdagen.' ●

Meer informatie:

Xxx.

+ www.xxx.nl